

בס"ד י' תמוז ה'תשע"ט
הדלקת נרות - 19:30
צאת השבת - 20:21
רבנו תם - 21:15
שעון קיץ - מהלוח המדוייק של "אור החיים"
ע"פ "אופק תל אביב"

שנה תשע עשרה - עלון מס' 970
@ סוף זמן "ברכת הלבנה" - יום שלישי כל הלילה.
@ ביום חמישי טו' תמוז הילולת "אור החיים הקדוש",
רבינו חיים בן עטר זע"א, בהר הזיתים בירושלים.
@ להקדשת העלון או השיעור בלויין : 054-7743834

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות נ"י

פפטי"דון : "זוהיה שארית"
(מיכה ה')

מרתק - ראו בעמוד 2
מכל מלמדי השכלתי

השיעור בלויין יחל ב- 21:30
בדוק ומנוסה- סגולה להשתתף
בסעודה רביעית "אוהל-מועד"
מלענייני הפרשיה :

פרשת בלק

”הנה עם יצא ממצרים”

בלק אומר "הנה עם יצא ממצרים", "יצא" בלשון עבר ואילו בלעם אמר "הנה העם היוצא ממצרים", "היוצא" משמעו שעכשיו הם יוצאים והולכים. מסביר ה"כלי יקר" את הבדלי הלשון ואומר שבלעם בא בדבריו להזכיר את עוונם של ישראל ואומר שנדמה כאלו שעדיין הם לא יצאו ממצרים כלל כי תמיד כשהם ברע הם אומרים "נתנה ראש ונשובה מצרימה" ובכל תלונה הם מזכירים את מצרים וזו ראייה שתמיד מחשבתם משוטטת במצרים וקשה עליהם הפרידה ממצרים כאילו עכשיו הם יוצאים.

- ← בלק מלך מואב שולח שליחים אל בלעם בן בעור, כדי שיקלל את בני ישראל.
- ← בלעם מסרב בתחילה, כיוון שה' לא מרשה לו.
- ← אתונו של בלעם מדברת, בדרכו אל בלק.
- ← בלעם אומר לבלק כי אינו יכול לקלל את בני ישראל כרצונו, אלא כפי רצון האלוקים.
- ← בלעם הולך ל-3 מקומות שונים ומנסה לקלל את ישראל, אך בכל פעם יוצאת מפיו ברכה.
- ← בלעם מייעץ לבלק להחטיא את עם ישראל, ועל ידי כך יאונה להם רע (זמרי והעם חוטאים, נענשים, ופנחס עוצר המגיפה).

”הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא...”

סופי תיבות : 'אמן'. "י' קום" אותיות 'ק' יום'. 'רמו' הכתוב ל'אמן' הנענית אחר כל אחת ממאה הברכות שצריך האדם לברך ביום. וכך אמר בלעם לבלק: איני יכול לפגוע בישראל בקללתי, שכן מתנשאים הן כנגדי כארי בזכות הקפדתם לענות 'אמן' בסוף כל ברכה. 'ותולדות יעקב' (לר"י דה אלבה, ונציה ש"ס"ט)

”ויפתה ה' את פי האתון” (כב, כח)

כתב הכלי יקר: הוכיחו לו לבלעם, לבל יתגאה בכך שזכה לנבואה, שכן אתון זו שבודאי אינה ראויה לראות פני מלאך ולדבר, בכל זאת זכתה לראות פני מלאך ונפתח פיה לדבר, מכיון שהדבר היה לטובת ישראל - כך גם לא זכה הוא לנבואה אלא משום שיש בה תועלת לישראל, ואילו הוא עצמו אינו ראוי לזה יותר מן האתון... (מענינה של תורה)

”ויוגר מואב מפני העם כי רב הוא” (כ"ב ג')

וקשה למה לא כתיב לשון רבים כי רבים הם, אלא חז"ל אמרו בזמן שישראל בחבורה ובאהבה יחד אין כל אומה ולשון יכולה לשלוט בהם, וכשהם באחדות הכתוב קורא להם בלשון יחיד, כדכתיב (שמות יט, ב) "ויחן שם ישראל כנגד ההר" ופירש רש"י כאיש אחד בלב אחד, ומוזה פחדו המואביים "ויוגר מואב מפני העם כי רב הוא" כי הם באחדות ממיילא אף אחד לא יוכל לעמוד מולם. (ישמח משה).

”ויקם בלעם בבוקר ויאמר אל שרי בלק לכו אל ארצכם” (כ"ב יג)

מדוע מדגיש הכתוב שבלעם שלח את שרי בלק מיד בקומו בבוקר? מסביר ה"אור החיים" הקדוש שהכתוב בא להודיע לנו כמה גדולה היתה צרות עינו של בלעם שמהיר לשלח את אורחיו קודם שיגיע זמן ארוחת הבוקר וחשש שמא הם יתעכבו בעיר ותהיה סעודתם עליו.

פינת הניבים והפתגמים

”אל תעמוד על המקח בשעה שאין לך דמים” (פסחים ק"ב).
דמים = מעות. זה מן הדברים שצוה ר' ישמעאל ב"ד יוסי את רבי. אך בב"מ (נח): בברייתא: ר' יהודה אומר: לא יתלה עיניו על המקח בשעה שאין לו דמים (כי כל זה נחשב כאונאת-דברים).
ושם במשנה: לא יאמר לו "בכמה חפץ זה", והוא אינו רוצה ליקח (לקנות).

”ויאמר בלעם אל מלאך ה' הטאתי” (כ"ב לד)

רבינו בחיי מביא את דרשת חז"ל שלמדו מכאן ש"כל החוטא ואומר חטאתי אין רשות למלאך ליגע בו", ומה שאמר בלעם "כי לא ידעתי" הוא ההיפך ממה שהיה משבח את עצמו בפני אנשים ואומר שהוא "יודע דעת עליון", כאן, לפני המלאך, הודה בלעם שהדבר איננו נכון אלא האמת היא ש"לא ידעתי".

הסידור ממשול מדרג עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי" : http://www.hidush.co.il/ http://ladaat.info/

דיבורים של המורה - "ויפתח ה' את פי האתון"

ביאר ה'אמרי כהן':

אומות העולם שמעו שאין כוחו של משה אלא בפיו, וחשבו שכוחו בנאומיו - דברן גדול הוא, אך לא השכילו לברר ולדעת שכוחו אינו אלא בתפילה.

לכך, זה לעומת זה, הלכו ושכרו את בלעם שהיה רברבן ודברן גדול, מחרף ומגדף, כדי להכניע את כוחו של משה רבינו.

זוהי הסיבה "ויפתח ה' את פי האתון" - רצה הקב"ה להראות שגם אתון יכולה להיות נואמת טובה...

ספורת חסידי: פעם נכנס אפיקורוס ישראל לביטו של האדמו"ר, ושטח לפניו את ספקותיו וקושיותיו על עיקרי האמונה. בין השאלות, אמר: מצאנו בתורה על אתונו של בלעם שדיברה בלשון בני אדם, נו... באמת... וכי ניתן להעלות על הדעת שחמור ידבר בלשון בני אדם?!

ענה לו הרב: "למה אתה חושב שלא?! אם אדם חכם כמותך יכול לדבר בלשון חמורים. אין פלא שחמור יוכל לדבר בלשון בני אדם..."

"בניך כשתילי זתים" - חינוך

חינוך בחופש הגדול

בחודשי הקיץ, עם סיום שנת הלימודים ותחילתו של החופש הגדול, קיימת עלייה חדה בפגיעות בקרב ילדים ובני נוער, בעיקר מהתיישבות, טבעיות, נפילות מגובה, מאופניים וקורקינט.

חשוב לחנך את הילדים בנושאים מסויימים:

להקפיד על הגנה מפני השמש, לשמור על כללי בטיחות בפעילויות המאפיינות את החופש הגדול, ולנקוט באמצעי זהירות ומניעה מפני סכנות הקיץ.

סכנת טבעיה: על להקפיד על השגחה צמודה על ילדים עד גיל 5 שנים, כאשר מבלים בים ובבריכה, וכן להקפיד על שימוש במצופים גם בגילאים הגדולים יותר.

רכיבה על אופניים וקורקינטים: בכל יציאה לרכיבה על אופניים, קורקינט ורולברליידס, יש להקפיד לחבוש קסדה ומגני מרפקים וברכיים.

חשיפה לשמש: בכל יציאה לים, לבריכה, או לטיול בטבע, יש להקפיד על חבישת כובע למניעת מכת שמש ולהשתמש באמצעי הגנה על העור.

נפילות מגובה: כדאי להרחיק מחלונות ורהיטים ולא לאפשר לשחק על גגות ומרפסות, אלא בהשגחת מבוגר.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יגל"

משרד בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג יצחק יוסף שליט"א

בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 21:30 שיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הללם"

כרכה והצלה

אלהתן ויעלה הג'בי

שיתברכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות וטובות וירוו נחת ושלווה מיוצאי חלציהם

כרכה והצלה

אלי ועליה מוסאי

על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו ברפואה שלימה, אושר, פרנסה טובה ויתגשמו כל משאלותיהם לטובה וירוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם

כרכה והצלה

מנשה ודבורה יצחק פור

על הסיוע לזיכוי הרבים שיוכו לרפואה שלימה ולפרנסה טובה, שירוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם. זיווג הגון משרוש נשמתן הטהורה לאריות ושריאל ורוע קודש לאלונה ואברהם

כל הישועות והברכות

למורדכי ודינה אלקיזר

שתרמו לסעודה הרביעית בליוון זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל לרפואת והצלחת כל ילדיהם וכלותיהם, נכדיהם וכל משפחתם. שיוכו בפרנסה טובה, אושר ושלווה, יתגשמו משאלותם וירוו נחת מיוצאי חלציהם

מיקום מיוחד לנשים

כרכה והצלה

רפואה שלימה יעקב

איהודין בן סימיו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושסי"ה גידיו. רפואת הנפש ורפואת הגוף יחזור לאיתנו

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר

בית כנסת "מרדכי הצדיק"

יבנה מזמין את הציבור לשיעור מרתק מפי

הרח"ג דוד יוסף שליט"א

לרגל סיום 10 כרכים "הלכה ברורה"

ובמעמד הרב עוזי נסימי שיתקיים ביום שלישי גי' תמוז בשעה 20:00

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה ליוסף ומלכה זנדני ואלה חיים

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר

כרכה והצלה

כ"איתו יטלני זנדני

להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר

שבת שלום ומבדר

רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם -:

שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו ישראל פריג' רפאל בן מרים הי"ו באביא באבאי בן מורווי הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו שבתאי מוסאי בן נהגית הי"ו משה משה בן סרווי הי"ו רבקה מורנו בת שרה מנב"ת אסתר אהרונ' בת גוהר מנב"ת	יהודה מועלמי בן גיראן ז"ל לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתחיה אברהם שריפיאן בן מרים ז"ל אברהם אהרונ' בן שושנה ז"ל אברהם אסולין בן דדא וחיים ז"ל מנחם ישראל בן ניסים ז"ל מרגלית שמואליאן בת שושנה ז"ל נהיית נורית יעקובי בת גולשן ז"ל בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל	שלמה לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחוי מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחוי
---	---	---

הלכות ארבע הצומות

א' - נאמר בזכריה: "כה אמר ה' צבאות, צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי, יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים. ופירשו חז"ל, **צום הרביעי זה צום י"ז בתמוז**, כי חודש תמוז הוא הרביעי לחודש ניסן. **צום החמישי, זה צום תשעה באב**, כי החודש אב הוא החמישי לחודש ניסן. **צום השביעי, זה צום גדליה** שחל בשלשה בתשרי, ו**צום העשירי, זה צום עשרה בטבת**. וכל ישראל מתענים בימים אלו מפני הצרות שארעו בהם, כדי לעורר ולפתוח הלבבות לדרכי התשובה, ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ולמעשה אבותינו שהיו כמעשינו עתה עד שגרמו להם ולנו אותם הצרות, שבזכרון דברים אלו נשוב להיטיב מעשינו, כמו שנאמר: והתוודו את עוונם ואת עוון אבותם.

ב' - חמישה דברים אירעו ביום י"ז בתמוז: **נשתברו הלוחות, בטל התמיד, הובקעה העיר בתקופת חורבן הבית השני, שרף אפוסטמוס את התורה, והעמיד צלם בהיכל**.

ג' - הכל חייבים להתענות בארבעה הצומות הללו, ואסור לפרוץ גדר. ואין הדבר תלוי ברצון הקהל.

ד' - כל הצומות הללו מותרים ברחיצה ובסיכה ובעניית הסנדל ובתשמיש המטה, חוץ מתשעה באב. ומותר להתרחץ בחמין בימי הצומות, והמחמיר תע"ב.

ה' - מי ששכח ויברך ביום התענית על דבר מאכל, או משקה, יטעם ממנו משהו כיון שגרוננו יהנה.

ו' - המתענה תענית צבור צריך לומר **"עננו"**, בין בשחרית בין במנחה, באמצע שומע תפלה ובמקומות שנוהגים לומר **"עננו"**, בשומע תפלה בכל התפילות, גם בערבית של ערב התענית אף על פי שאין מתענים מהערב, מנהגם נכון על פי ההלכה.

ז' - אם שכח ולא אמר **"עננו"** עד שאמר **"ברוך אתה ה' כדי לחתום שומע תפלה"**, אינו רשאי לסיים **"למדני חוקיך"** כדי שיוכל לחזור ולומר **"עננו"**, אלא יסיים תפלתו ויאמר **"עננו"** מבלי חתימה בסוף **"אלקי נצור"**. אבל בין ברכת **"שומע תפלה"** ל**"רצה"**, אין לומר **"עננו"**, דהוי הפסק.

ח' - יחיד שמתפלל תפילת שמונה עשרה עם חזרת השליח ציבור, אף על פי שאומר עמו כל סדר הקדושה, אינו אומר עמו **"עננו"** בין גואל לרופא, לא ב**"שומע תפלה"**.

ט' - מוציאים ספר-תורה בשחרית ובמנחה וקוראים בפרשת **יוחלי** שלשה עולים. אדם שלא מתענה אין לו לעלות לקריאת ספר-תורה.

י' - הכהנים נושאים כפיהם גם במנחה. וכהן שאינו מתענה לא ישא כפיו, ויצא לחוץ בעת נשיאת כפיים.

יא' - פשט המנהג בארץ ישראל שמינחים תפילין בתעניות צבור **בשחרית בלבד**. ויש שנהגו להניח תפילין גם במנחה של תעניות צבור, כדי להשלים מאה ברכות, אך לא ראינו כיום שנהגו כן בארץ ישראל, והנח להם לישראל.

יב' - מעיקר הדין מותר לעשות חופה בתעניות צבור אף בשחרית, כגון בצום גדליה, עשרה בטבת וצום י"ז בתמוז. אלא שעדיף יותר לעשות החופה במוצאי הצום לאחר צאת הכוכבים.

יג' - הישן שנת קבע (חצי שעה) בליל התענית וקם לפני עלות השחר, אסור לו לאכול ולשתות- אלא אם התנה לפני כן. יד' - חולה שאין בו סכנה, פטור מלהתענות. וכן חולה שנרפא אך עודנו חלש, כל זמן שיש חשש שאם יצום יחזור לחוליו, פטור מלהתענות. וכן זקנים ותשושי כח שמצטערים בתעניתם, פטורים.

מכל מלמד השכלתי

"מה טובו אהליך יעקב ..."

מידות טובות בפרשיות שלח - קורח - בלק, ניתן משל לדברי חז"ל באבות **"הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם"**.

בפרשת **"שלח"** מצינו במרגלים שנפילתם הייתה בגלל **"כבוד"** (עפ"י הזוהר), שידעו שכשיכנסו לארץ ישראל לא יהיו נשיאים.

בפרשת קורח למדנו **"הקנאה"** מפילה האדם לשאול **"נתקנא"** קרח על נשיאותו של אליצפן. ובפרשת **"בלק"** יש את ג' המידות כמו שאמרו באבות: **עין רעה, נפש רחבה ורוח גבוהה** - מתלמידיו של בלעם הרשע. ללמדנו כמה חשובות **"המידות"** אצל אדם, אפילו אנשים גדולים, כשלא השלימו מידותיהם ירדו לשאול תחתית.

על חמור של משיח ואתנו של בלעם

שאול הלך לבקש את האתונות ומצא מלוכה.

שמשון הביא תשורה לישראל **"בלחי החמור"**, **משיח בן דוד** יגיע על חמור **"הנה הוא בא עני ורוכב על חמור"**.

בלעם - בן בעור הארמי, ישב בפתור בארם נהרים על ער נהר פרת. שמו בלעם - שכן רצה לבלוע את עם ישראל. דרשו חז"ל: בלעם = בלא עם (גרסא אחרת: בלע עם). דבר אחר: שבלה עם, שבלבל ישראל בעצתו הרעה (תוספתא סנהדרין פ"ג; נמרא סנהדרין ק"ה). בן בעור - שרצה לבער את בית ישראל מן העולם. פתורה מלשון פותר חלומות (במדבר רבה פ"כ ז')

מדוע פרשה זו פותחת את ימי בין המייצרים ?

ב"ה בסדר מלכויות אומרים **"ונאמר לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו"**.

מדוע מזכירים פסוק שאמר אותו בלעם הרשע? **"הימנלה עמוקות"** מתוך: **כשבאו המלאכים אל בלעם זה היה בתחילת אלול והוא אמר להם: לכו ותבואו בא' של ראש השנה, ששם ניתנה רשות לשטן לקטרג. וזהו שאמר **"לכה ארה ליי"** - **א' י"ה** (א' של ראש השנה). כיון שראה בלעם שביום זה תוקעים בשופר שנאמר **"ותרועת מלך בו"** וראה שאי אפשר לך אמר להם: **"לינו פה היללה"** והיה דוחה אותם עד יוה"כ. בכל אותם ימים שבלעם רצה לקלל הקב"ה לא כעס **"וואל זועם בכל יום"** ולכן גם הימים הללו נקבעו לימי רחמים כיון שה' לא כעס בהם בזמן בלעם - סילק את מידת הדין. ולכן אומרים את הפסוק הזה.**

מבלק יצא דוד המלך, ולכן נקראה הפרשה על שמו, וזהו שאומר בלק **"לכה ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני"** - **ממני יצא המלך**, שבשכר 42 מזבחות שבנה יצאה ממנו רות המואבייה.

"ויגר מואב מפני העם כי רב הוא" - **רות ובו**. פרשת בלק אמנם פותחת את ימי בין המיצרים, אבל גם בה **טמונה תחילת הגאולה**.

הפטיש והמברג

מאות אנשים הצטופפו במעברים הצרים של השוק ההומה. 'אוף, אי אפשר לעבור כאן! רטן וואלרי. שבסך הכול היה מעוניין לקנות פירות בשוק הסמוך לביתו. וואלרי שהרעש והצפיפות מנעו ממנו לעבור בשוק לעיתים קרובות, מצא את עצמו עומד בלית ברירה מול הדוכן, ומבקש מהמוכר שיארוז לו במהירות מספר סלסלות הכוללות תפוזים, אגסים, זובדבנים, אגוזים ושקדים קלופים. המוכר שהיה אדם מבוגר, מיהר לספק את הבקשה והתפוזים, האגסים והזובדבנים נארזו במהירות. לאחר מכן אמר המוכר לוואלרי כי אגוזים ושקדים קלופים יש לו בתוך החנות, אך לא בכמות המבוקשת, וביקש ממנו להמתין מספר דקות עד שיקלף את האגוזים והשקדים. 'זה עניין של חמש דקות' הבטיח האיש המבוגר. וואלרי רטן באכזבה אבל לא עמדו לפניו הרבה ברירות והוא המתין בסבלנות. עד מהרה נשמעו הלמות הקורנס - הפטיש שבאמצעותו קילף הזקן את הפירות. 'מעניין שיש עוד אנשים שעובדים בשיטות האלו, לקלף עם פטיש' חשב וואלרי לעצמו. אלא שאז הוא הבחין בנער צעיר שנראה כאילו המתין לרעש הדפיקות, הנער החל להכניס פירות במהירות אל תוך הסל שבידו, וניסה להימלט מהמקום. וואלרי לא חשב פעמיים. הוא החל לצעוק: 'גנב! גנב! המוכר יצא מהחנות והאנשים שבסביבה החלו להתקהל סביבם, הצעיר לא הספיק להימלט. תוך שניות ספורות הקיפו אותו אנשי השוק והוא הובל בבושת פנים אל הדוכן, שם נאלץ להחזיר את הגניבה, ולהמתין לשוטר שאסף אותו מהמקום בניידת, בעוד וואלרי מגחך לעברו בשביעות רצון. וואלרי עצמו היה חמדן לא קטן, והסיבה לשביעות רצונו הייתה נעוצה בעיקר בחוסר היכולת שלו לראות את האחר נהנה מסחורה חיים בעוד הוא נאלץ לשלם. למעשה, אילו יכול היה, היה וואלרי בעצמו גונב מהפירות, אלא שלא היה לו אומץ לעשות זאת, וכשהבחין בגניבה מיהר להסגיר את הנער. בעל החנות מכל מקום, הודה לא נרגשות וביקש ממנו להיכנס אל החנות. 'אני רואה שאתה אדם ישר' אמר בעל החנות, 'ולכן אני רוצה לגלות לך משהו מעניין'. הוא הרים את הפטיש ואת המברג שבהם קילף את האגוזים והשקדים, פנה אליו ואמר: 'מה אתה רואה פה?' 'פטיש ישן, ומברג עוד יותר ישן', ענה וואלרי. 'ממש לא', ענה האיש. 'הכלים האלו שווים הון תועפות', אמר בחיוך. הוא פירק את קת העץ של הפטיש מן הברזל והראה לוואלרי כיצד מסודרים בתוכה עשרות מטבעות זהב עתיקים ששווים מאות אלפי דולרים. 'המברג שווה קצת פחות', ואז הפריד האיש בין הברזל לידית, ובתוך החלק החלול נחה ערמת שטרות. 'כאן אני מחביא את הכסף המזומן שאני צריך מדי חודש, כמה אלפי דולרים', הסביר המוכר. 'אתה היחיד שאני מראה לך את זה, וזה רק בגלל שריגשת אותי כשהגנת על הסחורה שלי'... אמר בהתרגשות.

'אילו היית יודע מה עובר לי בראש, לא היית כל כך מתרגש', חשב לעצמו וואלרי, אך לא אמר כלום. הוא היה אמנם חמדן גדול, אבל פחד לעבור על החוק. חלפו שלושה חודשים, ובאחד הימים נכנס וואלרי שוב

לשוק כדי לקנות פירות. הוא התקדם לכיוון הדוכן של האיש שממנו קנה בפעם הקודמת והופתע לגלות התקהלות סביב החנות. הוא נדחק בין המתקהלים וניסה לברר את המתרחש. עד מהרה התברר לו מה קרה... הזקן בעל הדוכן, איבד לפני יומיים את הכרתו בעודו שוקל פירות ללקוחותיו, וכעבור שעות ספורות מת בבית החולים. בניו התאבלו עליו וקברו אותו, ומאחר שהתגוררו במרחק גדול, הם לא רצו למלא את מקומו כירקנים בשוק והחליטו למכור את תכולת החנות. קהל האנשים שהתאסף סביב הדוכן הורכב מתגרנים מקומיים ועוברים ושיבים, הם התגודדו סביב הדוכן בעוד הבנים מוכרים את המשקל של החנות, הכיסא, שעון קיר, קופה, ועוד פריטים - רובם ישיים ומעלים אבק כמו עוד הרבה חפצים שמסתובבים בדוכנים ישנים של שוק פתוח. לבו של וואלרי החל להלוט בעוצמה, הוא הבין כי שעתו הגדולה הגיעה. הזקן סיפר לו אז, שאיש בעולם לא יודע על המטמון שנמצא בתוך כלי העבודה, ומאחר שמת פתאום, לא הספיק לגלות לבניו אודות הרכוש הרב שנמצא בחנות.

וואלרי פנה אל אחד הבנים ואמר: 'שלום אני סנדלר, ואני זקוק לכלי עבודה. אולי יש לכם במקרה?' הבן חשב לרגע ואמר: 'אבא שלי היה ירקן, לא נגר ולא סנדלר'. אבל וואלרי התעקש: 'אולי בכל זאת?' הבן הסכים לבדוק, וכעבור דקות ספורות חזר עם הפטיש הכבד. 'הנה לך!' אמר הבן, 'יש לי כאן פטיש ישן, אתה יכול לקחת אותו בפרוטות, אין לי מה לעשות אתו'... ליבו של וואלרי פעם בעוז, והוא הרגיש שחיוו הולכים להשתנות. אבל למרות זאת דחף לא מוסבר גרם לו לשאול: 'אני צריך גם מברג, האם יש לכם גם מברג?' הבן חזר שוב לתוך החנות, וחזר כעבור רגע עם המברג, ואתו יצא גם אחיו. 'הייתי נותן לך את המברג במתנה, אבל אחי צריך אותו מכיוון שבדיקו נשבר לו המברג בבית'. וואלרי כעס. הוא רצה גם את המברג שבתוכו היו כמה אלפי דולרים ואמר בזעם: 'אני לא מוכן לקנות את הפטיש הישן הזה, ללא המברג', האחים משכו בכתיפיהם, ואמרו: 'אל תקנה, מדובר בסך הכול בכמה פרוטות'... וואלרי הרגיש שהחלום שלו מתרחק ממנו, הוא חסף את המברג מידו של האח, והוציא מספר מטבעות מכיסו: 'הנה, קח תקנה מברג חדש, הרבה יותר טוב'. בשלב הזה החל האח שחפץ במברג לכעוס, ואולי גם לחשוד: 'עכשיו אני לא מוכן למכור לך גם את הפטיש', אמר וניסה למשוך את הפטיש אליו בכוח. וואלרי משך את הפטיש בחזרה, וכעבור שניות ספורות של טלטלות נפל הפטיש ארצה, ותכולתו התפזרה. מאות מטבעות זהב, הבהירו לאחים מדוע חפץ וואלרי לרכוש את כלי העבודה הישנים. ואילו וואלרי מצדו הבין היטב, שאילולי התעקשותו וחמדנותו להרוויח גם את אלפי הדולרים שבמברג, היה יכול להיות היום אדם עשיר... בפרשת השבוע אומר בלעם לשליחי בלק כי גם 'אם יתן לי בלק מלא ביתו פסוף וְזָהָב לא אוכל לְעֵבֶר אֶת פִּי ה' אֶלְהִי' כאשר האדם חמדן, וכל רצונו הוא כסף ושוב כסף, הוא לעולם לא מסתפק במה שיש לו, והחמדנות הזו מובילה אותו לבסוף לעברי פי-פחת. אבל אם אדם מסתפק במה שיש לו, הוא יכול להרוויח בכל תחום בחיים.